

بازی بانک‌ها با پول خراسانی‌ها

پول‌امانگار
پناه‌فرار

اگر درباره اتمام حجت مسئولان اقتصادی خراسان رضوی با بانک‌هایی که منابع خود را در خارج از استان خرج می‌کنند خوانده یا شنیده‌اید، در این گزارش می‌خواهیم ساده و خلاصه درباره این موضوع بنویسیم و اشاره‌ای به نظرات و صحبت‌های مسئولان در این باره داشته باشیم. بارها مسئولان اقتصادی استان به بانک‌ها تذکر داده‌اند که منابعشان یا همان سپرده‌هایی که ما و شما نزد آن‌ها به امانت می‌گذاریم، در استان مصرف کنند و از سنگ اندازی در راستای اعطای تسهیلات دست بردارند. در غیر این صورت نام آن دسته از بانک‌هایی که نسبت مصارف به منابعشان پایین باشد، به‌طور عمومی اعلام خواهد شد. اتمام حجتی که بارها مطرح شده، اما تا زمان تهیه این گزارش هنوز نام هیچ بانکی به رسانه‌ها اعلام نشده است. حالا در اولین گام، می‌خواهیم به شما بگوییم که درحقیقت ۳۳ درصد از میزان سپرده مردم خراسان رضوی بعد از کسر ذخیره قانونی، از استان خارج شده است.

۳۳٪

درصد خروج سپرده از استان

$$100 \times (285,449,000,000,000 \div 92,998,000,000,000)$$

سپرده‌های پس از کسر سپرده قانونی

میزان خروج پول از استان

با ۱۰ درصد افزایش در میزان تسهیلات چه کارهایی می‌شود کرد؟

اگر فقط به رقمی که اکنون بانک‌ها تسهیلات می‌دهند ۱۰ درصد اضافه شود، یعنی نسبت مصارف به منابع، به‌جای ۶۷ درصد به حدود ۷۷ درصد برسد، تقریباً ۲۷ هزار میلیارد تومان به مبلغ تسهیلات اعطایی اضافه خواهد شد که در این صورت تحول اساسی در تزریق منابع به استان خواهیم داشت. این عدد بسیار بزرگ است. تصورش را بکنید اگر برای ایجاد یک کسب‌وکار کوچک یا متوسط ۵۰۰ میلیون تومان تسهیلات پرداخت شود، می‌توان از این طریق به ۵۴ هزار نفر تسهیلات پرداخت کرد. هزینه ایجاد هر شغل، باتوجه به نوع و صنعتی که قصد داریم در آن اشتغال ایجاد کنیم، متفاوت است. در سال ۱۴۰۰ مسئولان متوسط هزینه ایجاد شغل در کشور را حدود ۷۰ میلیون تومان در نظر می‌گرفتند، اما اکنون به گفته کارشناسان به‌طور متوسط هزینه راه‌اندازی مشاغل معمولی خانگی حداقل ۲۰۰ میلیون تومان، برای مشاغل خدماتی ۱۰۰ میلیون تومان و برای بخش کشاورزی و صنعتی در مواردی بیش از ۳۰۰ میلیون تومان است. حالا اگر در اینجا متوسط هزینه ایجاد شغل را باتوجه به حجم درخواست برای مشاغل خدماتی در خراسان رضوی ۱۰۰ میلیون تومان در نظر بگیریم، می‌توانیم بگوییم اگر هر کدام از این کسب‌وکارها حداقل برای پنج نفر اشتغال‌زایی کنند، همین‌جا ۲۷۰ هزار فرصت شغلی ایجاد خواهد شد.

۶۷ درصد نسبت مصارف به منابع

تا پایان تیرماه میزان سپرده‌های ارزی و ریالی در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خراسان رضوی بیش از ۲۲۱ هزار و ۲۳۶ میلیارد تومان بوده است که در این زمینه استان ما مانند همیشه بعد از تهران و اصفهان رتبه سوم را دارد. بعد از کسر سپرده قانونی، یعنی همان میزانی از وجه نقد که یک بانک باید در خزانه خود یا به‌صورت سپرده نزد بانک مرکزی داشته باشد، میزان سپرده قابل استفاده در بانک‌های استان ۲۸۵ هزار و ۴۴۹ میلیارد تومان است، اما از این میزان فقط حدود ۱۹۲ هزار و ۴۵۱ میلیارد تومان تسهیلات جاری و غیرجاری اعطایی بانک‌ها در استان بوده است. یعنی ۶۷ درصد منابع بانک‌ها در استان مصرف شده است. این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲ درصد افزایش داشته، اما نسبت به ماه قبل ۱٫۵ درصد کاهش یافته است.

عقب ماندگی ۱۸ درصدی

بر اساس گزارش تیرماه بانک مرکزی از کل مانده تسهیلات و سپرده‌های ریالی و ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری از استان‌های کشور نسبت مصارف به منابع بانکی در کشور ۸۵ درصد بوده و این نسبت در خراسان رضوی ۶۷ درصد برآورد شده است، بنابراین فاصله این شاخص عملکردی استان تا میانگین کشوری ۱۸ درصد است.

$$67\% = 100 \times (285,449,000,000,000 \div 192,451,000,000,000)$$

تسهیلات جاری و غیرجاری

سپرده‌های پس از کسر سپرده قانونی

خروج ۹۲۹۹۸ میلیارد تومان از استان

همان‌طور که گفتیم، میزان سپرده قابل استفاده در بانک‌های استان ۲۸۵ هزار و ۴۴۹ میلیارد تومان است، اما از این میزان فقط حدود ۱۹۲ هزار و ۴۵۱ میلیارد تومان تسهیلات جاری و غیرجاری اعطایی بانک‌ها در استان بوده است که این یعنی ۹۲ هزار و ۹۹۸ میلیارد تومان از سپرده‌هایی که افراد حقیقی و حقوقی در استان به بانک‌ها سپرده‌اند، در استان مصرف نشده و کمکی به رشد تولید و افزایش رفاه اجتماعی نکرده است.

$$92,998,000,000,000 = 192,451,000,000,000 - 285,449,000,000,000$$

سپرده‌های پس از کسر سپرده قانونی

تسهیلات جاری و غیرجاری

خروج پول معادل

برابر بودجه عمرانی استان

برآورد کل بودجه استان در آلبوم اقتصادی سال ۱۴۰۲ حدود ۳۶ همت (هزار میلیارد تومان) است. از سوی دیگر بودجه عمرانی خراسان رضوی در جدول مصارف قانون بودجه ۱۴۰۲ مشمول تملک استانی، ۳ درصد نفت، قانون استفاده متوازن و دیگر ردیف‌های مرتبط، کمی بیش از ۵ هزار و ۴۴۵ میلیارد تومان است. حتماً تعجب می‌کنید، اما این‌ها را گفتیم که بگوییم ۹۲ هزار و ۹۹۸ میلیارد تومانی که توسط بانک‌ها از استان خارج می‌شود، معادل بیش از ۱۷ برابر بودجه عمرانی استان در سال ۱۴۰۲ است.

$$17 = 92,998,000,000,000 \div 5,445,000,000,000$$

میزان خروج پول از استان

بودجه عمرانی استان

منابع بانکی به کجا می‌رود؟

ابوالفضل چمن‌دی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار خراسان رضوی در نشست خبری خود: منابع برخی بانک‌های خصوصی استان که مرکزیت آن‌ها در تهران است، عمدتاً به سمت بازارهای ارز، سکه، مسکن و... می‌رود، البته این نگاهی خوش‌بینانه است، متأسفانه بخشی از این منابع از کشور خارج می‌شود. به‌عنوان مثال در استان یک بانک خصوصی ۵۰۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان منابع استان را جمع کرده، اما کمتر از ۸۰۰ میلیارد تومان را در داخل استان مصرف کرده است.

جدول مقایسه ای نسبت مصارف به منابع

۸۵٪

میانگین کشور

۹۴٪

تهران

۷۳٪

اصفهان

۶۷٪

خراسان رضوی

شماره ۴
شماره ۴۰۱۷
شماره ۴۰۱۷

۵۹

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد

اقتصاد